

การฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ถนนบุรี



นายเมธาพร ศรีพลวงษ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการออกแบบชุมชนเมือง

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

URBAN REHABILITATION OF RAMA VIII BRIDGE AREA, THONBURI

Mr. Mathaporn Sripalawong

The logo of Chulalongkorn University, featuring a central emblem with a sunburst and a tiered structure, set against a light purple background.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Architecture Program in Urban Design

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี

โดย

นายเมธาพร ศรีพลวงษ์

สาขาวิชา

การออกแบบชุมชนเมือง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารบัณฑิต



.....คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

(ศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต จุลาลัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์



.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพนนท์ ตาปนานนท์)



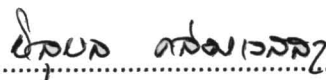
.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ)



.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิโรจน์ อนามบุตร)



.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ นิลบล คล่องเวสสะ)

นายเมธพร ศรีพลวงษ์ : การฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.
(URBAN REHABILITATION OF RAMA VIII BRIDGE AREA, THONBURI.)
อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผศ.ดร.ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ, 251 หน้า.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอผังการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ฝั่งธนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูบูรณะลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ชุมชนริมน้ำดั้งเดิมอย่างมีคุณภาพ สามารถสร้างความเชื่อมโยงทั้งภายในย่านและเมืองอย่างเป็นเอกภาพ โดยทำการการศึกษาวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคมเพื่อนำไปสู่การระบุปัญหา ศักยภาพ ข้อจำกัดและภาวะคุกคามของพื้นที่

พื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี เป็นที่ตั้งของวัดและชุมชนพักอาศัยริมน้ำที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์มาตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี เช่น ชุมชนบ้านปูน ชุมชนวัดดาวดึงษาราม อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญในระดับเมือง กล่าวคือเป็นที่ประดิษฐานของอนุสาวรีย์รัชกาลที่ 8 มีสวนสาธารณะขนาดใหญ่เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจและจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ แต่ในปัจจุบันพื้นที่ขาดความสมดุลในการพัฒนามีความเสื่อมโทรมทางด้านกายภาพเป็นอย่างมาก อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการสัญจรทางน้ำในอดีตสู่ทางบก นอกจากนี้การสร้างสะพานพระราม 8 ทำให้พื้นที่มีศักยภาพการเข้าถึงที่เพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงขาดการวางแผนพัฒนาพื้นที่อย่างเป็นระบบ พื้นที่ชุมชนส่วนใหญ่ภายในขาดโครงข่ายการสัญจรเชื่อมต่อ ถนนส่วนใหญ่เป็นถนนเปลี่ยว มีพื้นที่และอาคารร้างไม่มีการใช้ประโยชน์เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้พื้นที่โดยรวมยังขาดเอกลักษณ์และการรับรู้ศูนย์กลางชุมชนที่ชัดเจน อาคารเก่าขนาดใหญ่หลายอาคารในพื้นที่ยังมีโครงสร้างแข็งแรงแต่ถูกทิ้งร้างเนื่องจากการย้ายออกของกิจการอุตสาหกรรมเช่น พื้นที่โรงสุราบางยี่ห้อเดิมที่ปัจจุบันมีแผนการพัฒนาเป็นสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา เหตุผลเหล่านี้ทำให้พื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรีประสบทั้งปัญหาและศักยภาพในการพัฒนาเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างพื้นที่เก่าและพื้นที่ใหม่

การวิเคราะห์ปัญหาและศักยภาพของพื้นที่ในรายละเอียด นำไปสู่ความเชื่อมโยงภายในและนอกพื้นที่ สร้างโปรแกรมในการวางผังและผังทางกายภาพเพื่อฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี มิติทางจินตภาพได้แก่การฟื้นฟูบูรณะองค์ประกอบทางกายภาพสำคัญของพื้นที่เพื่อสร้างเอกลักษณ์ มิติทางกายภาพ โดยการแก้ไข "ความเชื่อมต่อ" ของโครงข่ายการสัญจรภายในชุมชนและภายในกับภายนอกของพื้นที่ การสร้างความสมดุลของความหนาแน่นของมวลอาคารและพื้นที่ว่างสาธารณะ ความต่อเนื่องของทางเท้าทางสัญจร ความต่อเนื่องของการให้ร่มเงา ความชัดเจนขององค์ประกอบอาคารริมถนนสายหลัก มิติทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยการสร้างความหลากหลายของประโยชน์ใช้สอยอาคาร อย่างสมดุลกับศักยภาพการเข้าถึงหรือระบบเศรษฐกิจ โดยการวางแผนการใช้ประโยชน์อาคารให้มีความสัมพันธ์กับลำดับศักยภาพของถนน แนวทางการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรียังสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาพื้นที่ในอนาคต ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับพื้นที่อื่นๆ ที่มีปัญหาและศักยภาพที่ใกล้เคียงกันได้

สาขาวิชา การออกแบบชุมชนเมือง
ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

4974146125 : MAJOR ARCHITECTURE

KEY WORD: URBAN REHABILITATION / RAMA VIII BRIDGE AREA

MATHAPORN SRIPALAWONG : URBAN REHABILITATION OF RAMA VIII BRIDGE AREA,
THONBURI. THESIS PRINCIPAL ADVISOR : ASST. PROF. KHAISRI PAKSUKCHARERN,
Ph.D.,251 pp.

This research aims to establish urban rehabilitation of Rama VIII Bridge area, Thonburi in order to effectively rehabilitate an original waterfront area to be able to link the unity with the new type of land use which has an importance in the city level. This study is conducted to analyse the physical economic and social in order to lead to the problem indication, potential, limitation and menace existence of the area.

From the study, Rama VIII Bridge area, Thonburi is a historical waterfront community dated back to the Thonburi Era. The area is uniquely situated on the west bank of the Chaophraya River and its branching canal, Klong Bang Yeekhan. Despite having several important temples and old tight-knitted local communities such as Baan Poon, Wat Daowaduengsaram, Wat Karuehabodi communities, Moreover, this area has a unity in the city level. To clarify, it is the location of King Rama VIII monument and it is also the area of recreation. Unfortunately, this area, at present, has a contrast in a physical status from the change of water transportation in the past to road transportation. When the Rama VIII Bridge was build, it created the potential to the city level but there was no systematic plan to develop the area. This causes the majority of community to lack of network. Mostly, the roads are culdesacs. As a result, the access from main roads : Pin Klao and Arun Amarin is difficult. In addition, the land is vacant area. The general terrain lacks of unity and image of a clear center of community. Also. There are plenty of big buildings which have sturdy construction but they are left useless. This is because the industries have moved out. This provokes many social problems, for example, Rong Sura area, Bang Yee Khan will be developed in the future to be The Classical Music Institute of Princess Kalya Niwattana. It causes problems in developing the balance of old and new area in Rama VIII Bridge area.

The analysis of problems and potential of the area leads to master plan for area physical rehabilitation of Rama VIII Bridge area, Thonburi as the followings Perceptual dimension: to rehabilitate elements of the area to be able to create a clearer unity, and also to create new unity which is appropriate to the area. Physical dimension: to rehabilitate "connection" of road network in community, intense of building mass and public space, especially, in inner road level in study area of Rama VIII Bridge, Thonburi. Socio-economic dimension: to create various utilities of building use, continue of footpath, continue of shade and bring clear elements of main road and rehabilitation of movement economies by planning to use the building related to levels of road. This research also emphasized on database creating which will be useful in area developing in the future. Furthermore, it can also be applied with other areas where there are the same problems and potential.

Field of Study : Urban Design
Academic Year : 2007

Student's Signature.....
Principal Advisor's Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความเอาใจใส่ดูแลจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชศรี ภักดิ์สุขเจริญ ที่กรุณาผลักดันและส่งเสริมในทุกด้าน รวมทั้งการดูแลเอาใจใส่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิตติศักดิ์ ธรรมมาภรณ์พิลาศและอาจารย์สรายุทธ ทรัพย์สุข ที่ให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการทำการวิจัย นอกจากนี้ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการออกแบบชุมชนเมืองที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้วิทยาการต่างๆให้แก่ผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้มีวิสัยทัศน์ในการออกแบบและพัฒนาเมือง

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นพนนท์ ตาปนานนท์ รองศาสตราจารย์ นิลุบล คล่องเวสสะ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิโรจน์ อนุามบุตร ที่เสียสละเวลาในการอ่านเล่มวิทยานิพนธ์ รวมทั้งร่วมรับฟังการเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ตลอดจนกรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตบางพลัด และกรมแผนที่ทางทหารที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งผู้คนที่อยู่ในชุมชนบริเวณย่านสะพานพระราม 8 ถนนบุรี ที่ช่วยเหลือในการเขียนแผนที่ ทางเดินบริเวณพื้นที่ศึกษา พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นข้อมูลพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สำหรับกรวิเคราะห์และออกแบบชุมชนย่านนี้

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจในการทำวิจัยรวมถึงการให้เงินทุนสนับสนุน และช่วยเหลือในด้านต่างๆ อย่างเต็มความสามารถ และขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ความช่วยเหลือด้านทุนการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ คุณวัฒนา ศรีอ่อน สำหรับการช่วยเหลือด้านเอกสารการศึกษาและวิจัย ตลอดระยะเวลาในการเรียนระดับปริญญาโทมาจนถึง และสาขาวิชาการออกแบบชุมชนเมือง ที่ให้วิสัยทัศน์ในการพัฒนาเมือง

ขอขอบคุณ คุณคณิต มีชนอนสำหรับรูปทัศนียภาพ ขอขอบคุณพี่มั้น สำหรับบทความวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ เพื่อรุ่นปี 2549 ในสาขาการออกแบบชุมชนเมือง พี่ตั้ง พี่เอ ปอน พี่ๆ น้องๆ ตลอดจนน้องป.ตรี ที่ให้ข้อคิด ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ อีกทั้งการให้กำลังใจในการทำวิจัยด้วยดีตลอดมา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ณ
สารบัญแผนที่.....	ด
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 แนวคิด เหตุผลและความจำเป็นในการฟื้นฟูบูรณะ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	5
1.5 ขั้นตอนและวิธีดำเนินการศึกษา.....	5
บทที่ 2 แนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การฟื้นฟูบูรณะเมือง (Urban Rehabilitation)	
2.1.1 ความหมาย และประเภทของการฟื้นฟูบูรณะเมือง.....	8
2.1.2 ที่มาและสาเหตุของการฟื้นฟูบูรณะเมือง.....	11
2.1.3 ตัวอย่างการฟื้นฟูบูรณะเมือง	15
2.2 แนวความคิดในการฟื้นฟูบูรณะเมือง	
2.2.1 มิติทางจิตภาพ(Perceptual Dimension).....	22
2.2.2 มิติเชิงกายภาพ (Physical Dimension).....	25
2.2.3 มิติทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socio-economic Dimension).....	32
2.3 มาตรการและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูบูรณะ	
2.3.1 กฎหมายผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร.....	38
2.3.2 พระราชบัญญัติรักษาคลอง ร.ศ.121.....	39
2.3.3 ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร.....	39
2.4 โครงการและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษา	
2.4.1 แผนงานด้านการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า.....	40

2.4.2 โครงการก่อสร้างเขื่อนนริมแม่น้ำเจ้าพระยา ลานนริมน้ำ บริเวณสะพานพระราม 8 ฝั่งธนบุรี.....	41
2.4.3 โครงการรถไฟฟ้ามหานครสายสีแดงและส่วนต่อขยาย.....	42
2.4.4 โครงการสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา.....	43
2.5 สรุปการทบทวนวรรณกรรม กรอบแนวความคิดในการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่.....	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 พื้นที่ศึกษากับการฟื้นฟูบูรณะ.....	49
3.2 ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย.....	50
บทที่ 4 สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา ทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม	
4.1 ประวัติและความเป็นมาของพื้นที่.....	57
4.2 ลักษณะทางกายภาพภายในพื้นที่ และพื้นที่ข้างเคียง	
4.2.1 รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคาร.....	70
4.2.2 รูปแบบโครงข่ายการสัญจร.....	76
4.2.3 โครงสร้างสาธาณูปโภค-สาธารณูปการ.....	85
4.2.4 สภาพพื้นที่ชุมชน และพื้นที่ว่าง.....	91
4.2.5 รูปแบบศักยภาพในการมองเห็นและเข้าถึงพื้นที่.....	109
4.2.6 รูปแบบสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรมบริเวณพื้นที่.....	125
4.3 กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมภายในพื้นที่ และพื้นที่ใกล้เคียง	
4.3.1 ลักษณะทางสังคม.....	134
4.3.2 กิจกรรมทางเศรษฐกิจ.....	140
4.3.3 แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง.....	141
บทที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดโปรแกรมการวางผังฟื้นฟูบูรณะ	
5.1 การวิเคราะห์สภาพพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี	
5.1.1 บทบาทและความสำคัญของพื้นที่ศึกษาและความสำคัญขององค์ประกอบของ เมืองกับพื้นที่ศึกษา.....	143
5.1.2 บทบาทของพื้นที่ว่างสาธารณะในพื้นที่ศึกษา.....	148
5.2 สภาพปัญหาและศักยภาพพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	150
5.3 นิยามการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	157
5.4 วิสัยทัศน์ในการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	158
5.5 การสร้างโปรแกรมการออกแบบฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	159

บทที่ 6	ผังการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี	
6.1	แผนและผังแม่บทบริเวณย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรีเปรียบเทียบ(ก่อนและหลังการฟื้นฟูบูรณะ)	
6.1.1	ผังแนวความคิดโครงข่ายถนน ทางเดินและพื้นที่ว่างสาธารณะระดับเมือง.....	167
6.1.2	ผังแนวความคิดการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารตามศักยภาพที่เหมาะสม.....	177
6.1.3	ผังการแสดงความหนาแน่นของมวลอาคาร พื้นที่ว่าง และการเชื่อมโยงพื้นที่ว่างสาธารณะ.....	183
6.1.4	ผังแสดงระบบการเข้าถึงพื้นที่ องค์ประกอบทางจินตภาพและภูมิทัศน์.....	188
6.1.5	แนวทางการฟื้นฟูบูรณะสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรม.....	196
6.1.6	แนวทางเบื้องต้นในการฟื้นฟูบูรณะสภาพเศรษฐกิจและสังคม.....	206
6.1.7	ผังแม่บทการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	211
6.2	แผนและผังรายละเอียด	
6.2.1	พื้นที่บริเวณแยกถนนพระปิ่นเกล้าตัดกับถนนอรุณอมรินทร์.....	215
6.2.2	พื้นที่บริเวณตลาดวัดดาวดึงษารามและชุมชนวัดพระยาศิริโทยสวรรค์.....	220
6.2.3	พื้นที่บริเวณส่วนเชื่อมต่อพื้นที่ว่างสาธารณะเชิงสะพานพระราม 8 ธนบุรีและสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา.....	223
6.2.4	พื้นที่ว่างสาธารณะบริเวณบ้านบางยี่ขัน และชุมชนวัดดาวดึงษาราม.....	228
6.2.5	พื้นที่ว่างสาธารณะบริเวณโรงฟอกหนังวังล่งหลี่(เดิม).....	232
บทที่ 7	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
7.1	สรุปผลการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	235
7.2	ข้อเสนอแนะแนวทางนำไปปฏิบัติ.....	238
7.3	ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	242
	รายการอ้างอิง.....	244
	ภาคผนวก.....	246
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	251

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตารางเปรียบเทียบแนวทางการปรับปรุงพื้นที่เมือง.....	10
ตารางที่ 3.1 แสดงวิธีการศึกษาและเครื่องมือที่ใช้.....	52
ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงจำนวนประชากรและความหนาแน่น เขตบางพลัดปี 2520-2549.....	73
ตารางที่ 4.2 ปริมาณผู้ใช้ท่าเรือในบริเวณพื้นที่ศึกษา.....	81
ตารางที่ 4.3 เส้นทางการเดินทางเรือแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณศูนย์กลางกรุงเทพมหานคร.....	82
ตารางที่ 4.4 แสดงชุมชนในเขตพื้นที่ศึกษา.....	94
ตารางที่ 4.5 การเปรียบเทียบความหนาแน่นของประชากร.....	94
ตารางที่ 4.6 ตารางกราฟแสดงค่าความหนาแน่นของประชากรในเขตบางพลัด.....	135
ตารางที่ 5.1 บทบาทความสำคัญขององค์ประกอบของเมืองต่อพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	147
ตารางที่ 5.2 ความหมายและบทบาทของพื้นที่สาธารณะในบริเวณย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	149
ตารางที่ 5.3 สรุปการวิเคราะห์ปัญหาและศักยภาพของพื้นที่.....	154
ตารางที่ 7.1 สรุปแผนงานการการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	239

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพที่ 2.1 สภาพเมืองลอนดอนในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม แสดงถึงสภาพความแออัดและเสื่อมโทรมของเมืองเนื่องมาจากการอพยพเข้าหาแหล่งงานภายในเมือง.....	11
ภาพที่ 2.2 สภาพการแออัดของระบบการสัญจรและการใช้ประโยชน์ที่ดินของเมืองจากผลพวงของโครงข่ายการสัญจร.....	11
ภาพที่ 2.3 (ซ้าย)สภาพอาคารบ้านเมืองแหล่งเสื่อมโทรมในยุโรป(ขวา)สภาพอาคารที่หลุดโทรมในประเทศไทย.....	12
ภาพที่ 2.4 ทศนิยมภาพพื้นที่และอาคารบริเวณ ย่าน University Street และ 1st Avenue ในเมืองซีแอตเทิล รัฐวอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	15
ภาพที่ 2.5 ทศนิยมภาพหลังการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ย่าน University Street และ 1st Avenue ในเมืองซีแอตเทิล ปีค.ศ.2000 และลานต่างระดับ.....	15
ภาพที่ 2.6 สภาพอาคารเก็บแก๊สในอดีตระหว่างปี ค.ศ.1896-1899.....	16
ภาพที่ 2.7ก-จ ทศนิยมภาพอาคารแก๊สซิเมนต์ออร์, กรุงเวียนนาภายในโครงการหลังการฟื้นฟูบูรณะเป็นที่อยู่อาศัย.....	17
ภาพที่ 2.8 ทศนิยมภาพอาคารจากมุมมองแสดงโครงสร้างเก็บแก๊สที่ถูกฟื้นฟูบูรณะใหม่ และเชื่อมโยงต่อเนื่องกับพื้นที่โดยรอบ.....	18
ภาพที่ 2.9ก-ง กิจกรรมสาธารณะใน Zollverein Coal Mine Industrial Complex หลากหลายเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาลบางบริเวณตัวอาคารมีการประดับไฟในเวลากลางคืน.....	19
ภาพที่ 2.10 ทศนิยมภาพภายนอกของอาคารภายในโครงการบางอาคารเป็นโรงแสดงดนตรี.....	20
ภาพที่ 2.11 ทศนิยมภาพมุมมองของพื้นที่ Landschaftspark เมื่อมีการแสดงไฟในเวลากลางคืน.....	20
ภาพที่ 2.12 ทางเดินชมพื้นที่พื้นที่ Landschaftspark เพื่อให้ความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์.....	20
ภาพที่ 2.13 ย่าน เฮย์วาร์ฟ(Hay Wharf) ในอดีต ค.ศ.1651และอาคารพาณิชย์กรรมในพื้นที่เดียวกันในปัจจุบัน.....	21
ภาพที่ 2.14 ลานและทางเดินริมน้ำในย่านเฮย์วาร์ฟ (Hay Wharf).....	21
ภาพที่ 2.15 องค์ประกอบทางจินตภาพที่ Lynch สรุปว่าเป็นองค์ประกอบที่ช่วยทำให้จดจำเมืองได้ 5 ประเภท	22
ภาพที่ 2.16 แผนที่จินตภาพของ 3 เมืองคือ นครบอสตัน เมืองเจอร์ซีย์ซิตี มลรัฐนิวเจอร์ซีย์และนครลอสแอนเจลิส	23
ภาพที่ 2.17 แสดงความสัมพันธ์ของโครงสร้างของเมืองระหว่างพื้นที่ว่างกับมวลอาคาร.....	26
ภาพที่ 2.18 ภาพวิเคราะห์แผนที่ภาพและพื้นของกรุงโรมในประเทศอิตาลี.....	27
ภาพที่ 2.19 วิเคราะห์แผนที่ภาพและพื้นของพื้นที่บริเวณโดยรอบสถานีรถไฟในย่าน London bridge ในปีต่างกัน.....	27
ภาพที่ 2.20 ลักษณะการก่อรูปของชุมชนเมือง.....	27
ภาพที่ 2.21 แสดงพื้นที่ศักยภาพการมองเห็นและเข้าถึงผ่านการมองจากจุดที่แตกต่างกันด้วยวิธีการเขียนด้วยมือ(Point Isovists).....	28

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพที่ 2.22 การวิเคราะห์ศักยภาพการมองเห็นและเข้าถึงพื้นที่ด้วยโปรแกรม Visual Graph Analysis(VGA) เปรียบเทียบการเขียนด้วยมือและใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์.....	29
ภาพที่ 2.23 แสดงเจดีย์ของพื้นที่ผ่านการวิเคราะห์ศักยภาพการมองเห็นและเข้าถึงพื้นที่ด้วยโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ Visual Graph Analysis(VGA) โดยแสดงค่าสีตามวรรณะสีรุ่ง.....	30
ภาพที่ 2.24 แสดงการวิเคราะห์ศักยภาพการมองเห็นและเข้าถึงพื้นที่ด้วยโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ Visual Graph Analysis(VGA) และแสดงรูปแบบการเลือกเส้นทางการสัญจรของคนเดินเท้า กรณีศึกษา สถานีรถไฟวัดตอเรือ ลอนดอน อังกฤษ.....	31
ภาพที่ 2.25 แสดงการวิเคราะห์ศักยภาพการมองเห็นและเข้าถึงพื้นที่ด้วยโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ Visual Graph Analysis(VGA) และแสดงรูปแบบการเลือกเส้นทางการสัญจรของคนเดินเท้า กรณีศึกษา พิพิธภัณฑ์ศิลปะเขต บริเทน ลอนดอนอังกฤษ.....	31
ภาพที่ 2.26 แนวประตูที่เปิดเข้าหาถนน จะทำให้คนในบ้านสามารถกวาดสายตาสอดส่องดูแล กันได้ตั้งแต่หัวถนนจรดปลายถนน.....	33
ภาพที่ 2.27 แสดงเจดีย์ของศักยภาพการมองเห็นและเข้าถึงพื้นที่ฝั่งอาคารของห้างสรรพสินค้าเซลฟริชเจทส์35	
ภาพที่ 2.28 แนวรั้วอาคารริมแม่น้ำเจ้าพระยาตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร.....	40
ภาพที่ 4.1 ลักษณะของการอยู่อาศัยที่สัมพันธ์กับแม่น้ำลำคลอง.....	58
ภาพที่ 4.2 ภาพถ่ายทางอากาศ บริเวณย่านสะพานพระราม 8 พ.ศ.2516.....	60
ภาพที่ 4.3 ภาพถ่ายทางอากาศ บริเวณย่านสะพานพระราม 8 พ.ศ.2543.....	60
ภาพที่ 4.4 ภาพถ่ายทางอากาศ บริเวณย่านสะพานพระราม 8 พ.ศ.2548.....	61
ภาพที่ 4.5 อาคารศาลาโรงธรรม ชุมชนบ้านปูน.....	63
ภาพที่ 4.6 ขอบเขตและทัศนียภาพบริเวณพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี	64
ภาพที่ 4.7ก-ข เส้นทางการสัญจรภายในพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	78
ภาพที่ 4.8 บรรยากาศท่าเรือต่างๆในบริเวณพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	83
ภาพที่ 4.9 สภาพภายในบริเวณชุมชนบ้านปูน.....	91
ภาพที่ 4.10 สภาพพื้นที่ภายในชุมชนวัดพระยาศิริโอยสวรรค์.....	92
ภาพที่ 4.11 สภาพพื้นที่ภายในชุมชนวัดดาวดึงษาราม.....	92
ภาพที่ 4.12 สภาพพื้นที่บริเวณชุมชนคลองเจ้าครุฑ.....	93
ภาพที่ 4.13 สภาพพื้นที่ภายในชุมชนวัดคฤหบดี.....	93
ภาพที่ 4.14 สภาพชุมชนบริเวณพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	96
ภาพที่ 4.15 สภาพพื้นที่บริเวณแยกถนนปิ่นเกล้าตัดกับถนนอรุณอมรินทร์.....	100
ภาพที่ 4.16 สภาพพื้นที่บริเวณโรงเรียนอินทราชัย บ้านบางยี่ขัน.....	100
ภาพที่ 4.17 สภาพพื้นที่บริเวณโรงสุรบางยี่ขัน.....	101
ภาพที่ 4.18 สภาพพื้นที่บริเวณโรงฟอกหนังวังลงหนี่.....	101
ภาพที่ 4.19 สภาพพื้นที่ที่ร้างของเอกชนภายในย่าน.....	102

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพที่ 4.20 สภาพพื้นที่สวนเฉลิมพระเกียรติ ร.8.....	102
ภาพที่ 4.21 สภาพพื้นที่สาธารณะบริเวณสะพานพระปิ่นเกล้า.....	103
ภาพที่ 4.22 สภาพพื้นที่สาธารณะบริเวณวัดดาวดึงษ์าราม.....	103
ภาพที่ 4.23 สภาพพื้นที่สาธารณะบริเวณวัดจตุรมิตรประดิษฐาราม.....	103
ภาพที่ 4.24 สภาพพื้นที่ว่างสาธารณะบริเวณวัดพระยาศิริโทยสวรรค์.....	104
ภาพที่ 4.25 สภาพพื้นที่สาธารณะบริเวณริมถนนอรุณอมรินทร์.....	104
ภาพที่ 4.26 สภาพพื้นที่ว่างสาธารณะบริเวณลานวัดบางยี่ขัน.....	104
ภาพที่ 4.27 สภาพพื้นที่ว่างสาธารณะบริเวณวัดคฤหบดี.....	105
ภาพที่ 4.28 สภาพพื้นที่สาธารณะบริเวณวัดบวรมงคล.....	105
ภาพที่ 4.29 สภาพพื้นที่ทางเดินริมคลองบางยี่ขัน.....	106
ภาพที่ 4.30 สภาพพื้นที่ว่างบริเวณย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	107
ภาพที่ 4.31 สภาพพื้นที่ว่างสาธารณะบริเวณย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	108
ภาพที่ 4.32 สภาพทางเดินภายในชุมชน.....	109
ภาพที่ 4.33 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในการมองเห็นและเข้าถึงของพื้นที่ศึกษาโดยพิจารณา จากทั้งระบบ (Integration n).....	111
ภาพที่ 4.34 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในการมองเห็นและเข้าถึงของพื้นที่ศึกษาโดยพิจารณา ในระดับพื้นที่เฉพาะ (Integration 3)	112
ภาพที่ 4.35 มุมมองจากพื้นที่ต่างๆ ที่มีศักยภาพการมองเห็นเข้าถึงที่แตกต่างกัน.....	113
ภาพที่ 4.36 มุมมองจากฝั่งพื้นที่ตรงข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณสวนสันติชัยปราการสู่พื้นที่ศึกษา.....	114
ภาพที่ 4.37 มุมมองจากพื้นที่ศึกษาสู่น้ำเจ้าพระยาและพื้นที่ฝั่งตรงข้าม.....	114
ภาพที่ 4.38 มุมมองจากสะพานพระปิ่นเกล้าสู่พื้นที่ศึกษา.....	115
ภาพที่ 4.39 มุมมองจากสะพานพระราม 8 สู่พื้นที่ศึกษา.....	115
ภาพที่ 4.40 มุมมองต่างๆ เข้าหรือออกจากพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	116
ภาพที่ 4.41 มุมมองต่างๆ เข้าหรือออกจากพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	117
ภาพที่ 4.42 พื้นที่ศูนย์รวมกิจกรรมเชิงสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	122
ภาพที่ 4.43 จุดหมายตาบริเวณพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	123
ภาพที่ 4.44 สภาพอาคารที่มีอายุแตกต่างกันไปในพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	128
ภาพที่ 4.45-ข อาคารสำคัญในพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	129
ภาพที่ 4.46 วัสดุพื้นเท้าทางจักรยานบริเวณถนนอรุณอมรินทร์.....	132
ภาพที่ 4.47 ลักษณะสภาพพื้นผิวสภาพลานบริเวณชุมชนย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	132
ภาพที่ 4.48 องค์ประกอบทางภูมิทัศน์ภายในชุมชนย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	132

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพที่ 4.49 สภาพที่ทิ้งขยะบริเวณริมทางเดินชุมชนวัดดาวดึงษาราม.....	133
ภาพที่ 4.50 ป้ายและอุปกรณ์ประกอบถนนริมถนนอรุณอมรินทร์.....	133
ภาพที่ 4.51 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างประตูและถนนภายในชุมชน.....	137
ภาพที่ 4.52 กิจกรรมการค้าบริเวณพื้นที่ชุมชนย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	138
ภาพที่ 4.53 กิจกรรมของชุมชนภายในพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	139
ภาพที่ 6.1 รูปแบบถนน 6 เลนหลังการฟื้นฟูบูรณะบริเวณถนนสายหลัก ได้แก่ ถนนอรุณอมรินทร์และถนนปิ่นเกล้า.....	170
ภาพที่ 6.2 รูปแบบถนน 2 เลนและที่จอดรถหลังการฟื้นฟูบูรณะบริเวณถนนรอง ได้แก่ถนนที่แยกเข้าสู่ตัวชุมชน.....	170
ภาพที่ 6.3 รูปแบบถนน 2 เลน หลังการฟื้นฟูบูรณะบริเวณถนนรอง ได้แก่ ถนนที่แยกเข้าสู่ตัวชุมชน.....	171
ภาพที่ 6.4 รูปแบบทางเดินเท้ากว้าง 8 เมตร หลังการฟื้นฟูบูรณะ บริเวณทางเดินหลักภายในพื้นที่ศึกษา.....	171
ภาพที่ 6.5 รูปแบบทางเดินเท้ากว้าง 2-4 เมตร หลังการฟื้นฟูบูรณะ ภายในชุมชนบริเวณพื้นที่ศึกษา.....	172
ภาพที่ 6.6 แสดงรูปแบบทางเดินริมคลองบางยี่ขันและคลองบวรมงคลหลังการฟื้นฟูบูรณะ.....	172
ภาพที่ 6.7 แบบขยายเขื่อนและทางเดินริมแม่น้ำเจ้าพระยา.....	173
ภาพที่ 6.8 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในการมองเห็นและเข้าถึงของพื้นที่ศึกษาโดยพิจารณา ทั้งระบบ(Integration n) ก่อนและหลังการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่.....	193
ภาพที่ 6.9ก ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในการมองเห็นและเข้าถึงของพื้นที่ศึกษาโดยพิจารณา ในระดับพื้นที่เฉพาะ ก่อนการฟื้นฟูบูรณะ (Integration 3).....	194
ภาพที่ 6.9ข ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในการมองเห็นและเข้าถึงของพื้นที่ศึกษาโดยพิจารณา ในระดับพื้นที่เฉพาะ หลังการฟื้นฟูบูรณะ (Integration 3)	194
ภาพที่ 6.10 แบบขยายรายละเอียดการฟื้นฟูบูรณะอาคารสูง 4-6 ชั้น.....	198
ภาพที่ 6.11 แบบขยายรายละเอียดการฟื้นฟูบูรณะอาคารสูง 2-3 ชั้น.....	199
ภาพที่ 6.12 แบบขยายรายละเอียดการฟื้นฟูบูรณะอาคารริมน้ำ.....	200
ภาพที่ 6.13 แบบขยายรายละเอียดการฟื้นฟูบูรณะอาคารบ้านเรือน 1-2 ชั้น.....	201
ภาพที่ 6.14 รูปตัดขยายรายละเอียดกลุ่มอาคารพาณิชย์กรรม.....	202
ภาพที่ 6.15 รูปตัดขยายรายละเอียดบ้านเรือนหลังอาคารพาณิชย์กรรม.....	203
ภาพที่ 6.16 รูปตัดขยายรายละเอียดทางเดินระหว่างอาคารและชุมชน.....	204
ภาพที่ 6.17 ทัศนียภาพมุมมองสูงของพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรีหลังการฟื้นฟูบูรณะ.....	212
ภาพที่ 6.18 ทัศนียภาพมุมมองสูงบริเวณทางเข้าหลักสู่พื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรีหลังการฟื้นฟูบูรณะ....	212
ภาพที่ 6.19 ทัศนียภาพมุมมองสูงบริเวณสถาบันกัลยาณิวัฒนาและพื้นที่สาธารณะเชิงสะพานพระราม 8 ธนบุรี หลังการฟื้นฟูบูรณะ.....	213
ภาพที่ 6.20 ทัศนียภาพมุมมองสูงบริเวณชุมชนริมคลองบางยี่ขันหลังการฟื้นฟูบูรณะ.....	213
ภาพที่ 6.21 รูปตัดขยายบริเวณทางเข้าหลักสู่พื้นที่ย่านพระราม 8 ธนบุรี.....	217

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพที่ 6.22 ทศนิยมภาพทางเดินเข้าหลักพื้นที่ศึกษาย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี สู่อาคารศูนย์ชุมชนและบริการนักท่องเที่ยว.....	219
ภาพที่ 6.23 ทศนิยมภาพลานชุมชนและกิจกรรมบริเวณทางเข้าหลักพื้นที่ย่านพระราม 8 ธนบุรี.....	219
ภาพที่ 6.24 ทศนิยมภาพตลาดวัดดาวดึงษารามและชุมชนวัดพระยาศิริโอยสวรรค์และทางเดิน ริมน้ำเลียบบคลองบางยี่ขัน ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	222
ภาพที่ 6.25 ทศนิยมภาพบริเวณลานกิจกรรมกลางแจ้งตลาดนัด ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	222
ภาพที่ 6.26 รูปตัดขยายบริเวณส่วนเชื่อมต่อสู่พื้นที่สาธารณะหน้าสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา.....	225
ภาพที่ 6.27 ทศนิยมภาพบริเวณลานกิจกรรมและแสดงดนตรีหน้าสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา.....	226
ภาพที่ 6.28 ทศนิยมภาพบริเวณลานปรับระดับหน้าสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา.....	226
ภาพที่ 6.29 ทศนิยมภาพบริเวณทางลอดบริเวณลานกิจกรรมและแสดงดนตรีหน้าสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา สู่พื้นที่สาธารณะเชิงสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	227
ภาพที่ 6.30 รูปตัดขยายบริเวณพื้นที่สาธารณะบริเวณบ้านบางยี่ขัน และชุมชนวัดดาวดึงษาราม.....	230
ภาพที่ 6.31 ทศนิยมภาพบริเวณลานริมน้ำ บ้านบางยี่ขัน.....	231
ภาพที่ 6.32 ทศนิยมภาพบริเวณอาคารพิพิธภัณฑ์ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	231
ภาพที่ 6.33 ทศนิยมภาพบริเวณอาคารศูนย์ชุมชนริมน้ำย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	234

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
แผนภูมิที่ 2.1 แนวทางในการพัฒนาเมือง.....	9
แผนภูมิที่ 2.2 กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	45
แผนภูมิที่ 3.1 ขั้นตอนวิธีการวิจัย.....	51



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนที่

แผนที่	หน้า
แผนที่ 1.1 ตำแหน่งของพื้นที่ศึกษาในแผนที่ผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2549.....	3
แผนที่ 1.2 ขอบเขตโดยประมาณของพื้นที่.....	3
แผนที่ 1.3 รายละเอียดตำแหน่งพื้นที่และอาคารสำคัญในพื้นที่ศึกษาย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	4
แผนที่ 2.1 ผังโครงสร้างการพัฒนากทม.มหานคร.....	13
แผนที่ 2.2 ผังพื้นที่แสดงการวางตำแหน่งของอาคารเก็บแก๊สในอดีตระหว่างปี ค.ศ.1896-1899.....	16
แผนที่ 2.3 ผังแนวความคิดในการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่แก๊สโซลิดเตอร์, กรุงเทพมหานคร.....	17
แผนที่ 2.4 ผังแสดงพื้นที่สวนสาธารณะที่เคยเป็นโรงผลิตไฟฟ้าขนาดใหญ่พื้นที่อุตสาหกรรม เหมืองโซลเวอรีน เยอรมัน(Zollverein Coal Mine Industrial Complex).....	19
แผนที่ 2.5 ผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2549.....	38
แผนที่ 2.6 แผนที่ทำข้อมัญญัติกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2539.....	39
แผนที่ 2.7 ผังแนวทางการก่อสร้างเขื่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยา ลานริมน้ำ บริเวณสะพานพระราม 8 ผังธนบุรี....	42
แผนที่ 2.8 โครงข่ายการจราจร และการขนส่งมวลชน รถไฟฟ้าสายสีแดง.....	43
แผนที่ 2.9 ผังรวมโครงการสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา.....	44
แผนที่ 4.1 การแบ่งเขตการปกครองของกรุงเทพมหานครและในเขตบางพลัด.....	64
แผนที่ 4.2 รายละเอียดตำแหน่งพื้นที่และอาคารสำคัญในพื้นที่ศึกษาย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	66
แผนที่ 4.3 การใช้ประโยชน์ที่ดินพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	68
แผนที่ 4.4 การใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	69
แผนที่ 4.5 ผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2549.....	70
แผนที่ 4.6 แสดงการถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	72
แผนที่ 4.7 แสดงโครงข่ายถนน(ระดับเมือง)พื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	74
แผนที่ 4.8 แสดงโครงข่ายถนนพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	75
แผนที่ 4.9 โครงข่ายการสัญจรทางน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	80
แผนที่ 4.10 ตำแหน่งป้ายรถเมล์ คิวมอเตอร์ไซค์รับจ้าง สถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน พื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	84
แผนที่ 4.11 ตำแหน่งสาธารณูปการภายในและโดยรอบพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	85
แผนที่ 4.12 แนวเขื่อนป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	89
แผนที่ 4.13 ชุมชนต่างๆ ในพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	90
แผนที่ 4.14 ความหนาแน่นของมวลอาคารและพื้นที่ว่าง ปีพ.ศ.2533-2535.....	97
แผนที่ 4.15 ความหนาแน่นของมวลอาคารและพื้นที่ว่าง ปีพ.ศ.2548-2549.....	97
แผนที่ 4.16 พื้นที่ว่างภายในและโดยรอบบริเวณย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	99
แผนที่ 4.17 ลำดับการเข้าถึงพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	110
แผนที่ 4.18-ก-ข ผลการสำรวจแผนที่ทางจินตภาพบริเวณพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	118

แผนที่	หน้า
แผนที่ 4.19 ผลการสำรวจโดยรวมแผนที่ทางจินตภาพบริเวณพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	120
แผนที่ 4.20 แสดงองค์ประกอบทางจินตภาพพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	121
แผนที่ 4.21 แสดงอายุของอาคารบริเวณพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	124
แผนที่ 4.22 ระดับปฏิสัมพันธ์ของคนในอาคารและคนเดินเท้าโดยวิเคราะห์จากจำนวนประตู ทางเข้าที่หันออกมาสู่ถนน.....	136
แผนที่ 4.23 เส้นทางท่องเที่ยวทางจักรยานย่านเก่าบ้านปูน-บางยี่ขัน.....	141
แผนที่ 5.1 การฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ศึกษาด้วยแนวคิด“การผสมผสานเชื่อมโยงเก่าและใหม่”.....	159
แผนที่ 5.2 เส้นแนวแกนภายในพื้นที่ที่มีความสำคัญในย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	159
แผนที่ 6.1ก โครงข่ายถนนและท่าเรือในพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรีก่อนการฟื้นฟูบูรณะ.....	168
แผนที่ 6.1ข โครงข่ายถนนและท่าเรือในพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี หลังการฟื้นฟูบูรณะ.....	169
แผนที่ 6.2 โครงข่ายทางเดินเท้าและถนนภายในพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี หลังการฟื้นฟูบูรณะ.....	173
แผนที่ 6.3ก การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี ก่อนการฟื้นฟูบูรณะ.....	177
แผนที่ 6.3ข การใช้ประโยชน์ที่ดินพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี หลังการฟื้นฟูบูรณะ.....	178
แผนที่ 6.4ก การใช้ประโยชน์อาคารพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี ก่อนการฟื้นฟูบูรณะ.....	179
แผนที่ 6.4ข การใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี หลังการฟื้นฟูบูรณะ.....	180
แผนที่ 6.5 ระดับการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	181
แผนที่ 6.6ก รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารและพื้นที่ว่างของพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี และบริเวณใกล้เคียง ก่อนการฟื้นฟูบูรณะ.....	183
แผนที่ 6.6ข รูปแบบความหนาแน่นของมวลอาคารและพื้นที่ว่างของพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี และบริเวณใกล้เคียง หลังการฟื้นฟูบูรณะ.....	184
แผนที่ 6.7ก พื้นที่ว่างย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี ก่อนการฟื้นฟูบูรณะ.....	185
แผนที่ 6.7ข พื้นที่ว่างย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี หลังการฟื้นฟูบูรณะ.....	186
แผนที่ 6.8ก องค์ประกอบทางจินตภาพในพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี ก่อนการฟื้นฟูบูรณะ.....	188
แผนที่ 6.8ข องค์ประกอบทางจินตภาพย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี หลังการฟื้นฟูบูรณะ.....	189
แผนที่ 6.9ก ลำดับการเข้าถึงพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี ก่อนการฟื้นฟูบูรณะ.....	190
แผนที่ 6.9ข ลำดับการเข้าถึงพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี หลังการฟื้นฟูบูรณะ.....	191
แผนที่ 6.10 ความสูงอาคารย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี หลังการฟื้นฟูบูรณะ.....	197
แผนที่ 6.11ก ระดับปฏิสัมพันธ์ของคนในอาคารและคนเดินเท้าโดยวิเคราะห์จากจำนวนประตู ทางเข้าที่หันออกมาสู่ถนน ก่อนการฟื้นฟูบูรณะ.....	207
แผนที่ 6.11ข ระดับปฏิสัมพันธ์ของคนในอาคารและคนเดินเท้าโดยวิเคราะห์จากจำนวนประตู ทางเข้าที่หันออกมาสู่ถนน หลังการฟื้นฟูบูรณะ.....	208
แผนที่ 6.12 โครงข่ายทางเดินเท้าและทางจักรยานสายหลัก ในพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี หลังการฟื้นฟูบูรณะ.....	209

แผนที่	หน้า
แผนที่ 6.13 ผังแม่บทการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	211
แผนที่ 6.14 แบบขยายรวมผังแม่บทการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ย่านสะพานพระราม 8 ธนบุรี.....	214
แผนที่ 6.15 ผังขยายรายละเอียดพื้นที่บริเวณแยกถนนพระปิ่นเกล้าตัดกับถนนอรุณอมรินทร์.....	216
แผนที่ 6.16 ผังขยายรายละเอียดพื้นที่บริเวณตลาดวัดดาวดึงษารามและชุมชนวัดพระยาศิริโทยสวรรค์.....	221
แผนที่ 6.17 ผังขยายรายละเอียดพื้นที่บริเวณส่วนเชื่อมต่อพื้นที่ว่างสาธารณะเชิงสะพานพระราม 8 ธนบุรี และสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา.....	224
แผนที่ 6.18 ผังขยายรายละเอียดพื้นที่ว่างสาธารณะบริเวณบ้านบางยี่ขัน และชุมชนวัดดาวดึงษาราม.....	229
แผนที่ 6.19 ผังขยายรายละเอียดพื้นที่ว่างสาธารณะบริเวณโรงฟอกหนังวังหลัง(เดิม).....	233



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย